

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

У сучасних умовах швидкої цифровізації суспільства впровадження цифрових технологій в освітній процес стає не лише важливою інновацією, але й необхідною умовою для підвищення якості освіти. Заклади професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О) відіграють важливу роль у підготовці висококваліфікованих фахівців для різних галузей економіки, а інтеграція цифрових технологій дозволяє адаптувати освітні програми до вимог сучасного ринку праці та вдосконалювати підходи до навчання.

Основною метою впровадження цифрових технологій у ЗП(ПТ)О є створення умов для якісної та ефективної підготовки майбутніх фахівців, здатних швидко пристосовуватися до нових умов роботи та використовувати сучасні технології у своїй професійній діяльності. Цифрові інструменти також відкривають нові можливості для викладачів і здобувачів освіти, підвищують мотивацію до навчання, забезпечують доступ до великої кількості навчальних матеріалів і стимулюють розвиток інноваційного мислення [1, с. 12].

Крім того, цифрові технології змінюють структуру освітнього процесу, роблячи його більш динамічним і інтерактивним. У професійно-технічній освіті це має особливе значення, оскільки навчальні програми вимагають не лише теоретичних знань, але й практичних навичок, які здобувачі освіти можуть відпрацьовувати за допомогою симуляторів, віртуальних лабораторій та інших цифрових інструментів.

Одним із ключових аспектів впровадження цифрових технологій є забезпечення доступу до навчальних ресурсів у будь-який час та з будь-якого місця. Це досягається через використання онлайн-платформ, таких як Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams, які надають можливість організувати дистанційне навчання, проводити вебінари, виконувати завдання та оцінювати знання. Цифрові технології сприяють інтеграції нових методів навчання, таких як проєктне та проблемне навчання, що дозволяє застосовувати теоретичні знання на практиці.

Одним із головних напрямів впровадження цифрових технологій у ЗП(ПТ)О є використання цифрових освітніх платформ. Вони дозволяють створювати електронні курси, які включають мультимедійні лекції, тестові завдання, відеоматеріали та інші навчальні ресурси. Здобувачі освіти можуть проходити ці курси у зручному для них темпі, повторювати матеріал та вдосконалювати свої знання за допомогою онлайн-тестів та завдань.

Платформи також надають викладачам можливість відслідковувати успішність, бачити прогрес кожного здобувача освіти та оцінювати їхні результати в режимі реального часу. Крім того, такі ресурси забезпечують інтерактивне спілкування через форуми, чати або відеоконференції [3, ст. 299].

Також важливим аспектом цифровізації є інтерактивні навчальні ресурси, які дозволяють зробити освітній процес більш динамічним. Це можуть бути віртуальні симулятори для професійних навичок (наприклад, симулятори для навчання операторів машин чи кулінарні симулятори), інтерактивні дошки, за допомогою яких можна проводити практичні заняття з використанням мультимедійних презентацій, відео та анімацій.

Інтерактивні ресурси дозволяють більш глибоко зануритися у навчальний процес, експериментувати з новими підходами та швидше засвоювати нові знання. Наприклад, віртуальні лабораторії дають можливість проводити експерименти у безпечному середовищі, що особливо важливо для технічних та інженерних спеціальностей [2, ст. 39].

Цифрові технології дозволяють здобувати освіту, не відвідуючи навчальні заклади фізично, що є зручно і безпечно, зважаючи на воєнний стан в країні.

Попри численні переваги, впровадження цифрових технологій у професійно-технічну освіту також супроводжується низкою викликів.

Не всі ЗП(ПТ)О освіти мають необхідну матеріально-технічну базу для повноцінної цифровізації. Для впровадження сучасних цифрових інструментів потрібні сучасні комп'ютери, програмне забезпечення, швидкісний Інтернет та інтерактивне обладнання. Однак фінансування не завжди є достатнім для забезпечення цих потреб.

Крім того, впровадження цифрових технологій вимагає високого рівня підготовки викладачів. Вони повинні не лише вміти користуватися цифровими інструментами, але й інтегрувати їх у навчальний процес таким чином, щоб вони дійсно підвищували ефективність навчання. Це вимагає постійного підвищення кваліфікації педагогічних кадрів та їхньої готовності до змін.

Основними напрямками упровадження цифрових технологій у Грицівському ВПУ №38 є:

- використання хмарних технологій: Web-додатків, електронного розкладу, програм зі штучним інтелектом, онлайн-сервісів для навчального процесу, спілкування, тестування;
- використання системи для дистанційного навчання Google Workspace for Education;
- розробка методичних і дидактичних матеріалів (презентацій, відео, зображень, графіки, анімацій тощо);
- використання мобільних телефонів, комп'ютерів, планшетів для полегшення навчання та розвитку нових методів навчання через відкриті уроки, онлайн-курси, інтерактивні завдання;
- автоматизація адміністративних процесів у закладі, таких як електронний обмін документами між викладачами, батьками та адміністрацією, ведення фінансів;
- надання здобувачам освіти інформації про професійні можливості, онлайн-тестування, консультаційні платформи для вибору майбутньої кар'єри;
- збір даних про навчальний процес та успішність здобувачів освіти, що дозволяє аналізувати та вдосконалювати методи навчання.

Отже, цифрові технології є важливою складовою сучасної освіти. Їх впровадження в освітній процес ЗП(ПТ)О відкриває нові можливості для розвитку навчального процесу, підвищення його ефективності та підготовки конкурентоспроможних фахівців для ринку праці. Незважаючи на існуючі виклики, перспективи цифровізації професійно-технічної освіти є значними, і подальший розвиток у цьому напрямку сприятиме підвищенню рівня підготовки майбутніх фахівців.

Список використаної літератури

1. Антонова О., Фамілярська Л. Використання цифрових технологій в освітньому середовищі закладу вищої освіти. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2019. С. 10–22.
2. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
3. Стойка О., Матейчук Д. Сучасні підходи до впровадження цифрових технологій в освітній процес ЗВО. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 62, том 2, 2023. С. 297-301.